

Gorjul ca un... Măr de Aur

„Români, păstrați-vă identitatea națională!”

Din nou au fost invitați jurnaliștii și scriitorii de turism la Târgu Jiu. De data asta, cei mai mulți au fost străini, din Mexic (**Canada**) și din Statele Unite, din Uniunea Europeană și din Rusia. După cum se știe, clubul presei de turism FIJET România și Asociația de Turism „Gorjul” au depus, în martie 2012, la Praga, la federația mamă, FIJET (Federația Internațională a Jurnaliștilor și Scriitorilor de Turism), candidatura orașului Târgu Jiu la prestigiosul trofeu „Mărul de Aur” - aceeași distincție acordată cu mult timp în urmă mănăstirilor din Bucovina, iar recent, Deltei Dunării și Mărginimii Sibiului. FIJET, cu sediul la Praga, este cea mai veche asociație profesională de scriitori și de jurnaliști de călătorie din lume, cu un număr de peste 800 de membri, din peste 40 de țări, de pe cinci continente. În așteptarea mult râvnitei distincții, Asociația Profesională Patronală de Turism Gorjul a organizat al doilea tur al jurnaliștilor străini și români de turism, precum și al principalilor oficiali ai FIJET, pe urmele marelui Brâncuși. Ca urmare, s-ar cuveni ca nestemata moștenire lăsată de sculptor la Târgu Jiu să aducă județului, și mai ales capitalei de pe Jiu, veritabilul „Oscar” pentru turism. Ambiție mare, pe care gorjenii o și văd împlinită.

„Ciobănia este una dintre mărcile Gorjului de sub munte”

Încă de la intrarea în județ, oaspeții au fost așteptați cu pâine și sare de câțiva oficiali și de grupul focloric și echipa de fluierași „Cheile Oltețului” din Polovragi, amintind că ciobănia este, încă, una dintre mărcile Gorjului de sub munte. Gazdele și-au invitat oaspeții la mănăstire și apoi la peștera lui Zamolxes. De la Polovragi,

s-a plecat spre Târgu Jiu, la Podul Jiului – locul eroic unde s-au purtat lupte crâncene ale populației orașului, femei și copii, contra invadatorilor germani din anul 1916. Un capitol aparte al vizitei jurnaliștilor a fost parcurgerea la pas a aliniamentului pe care sunt amplasate monumentele brâncușiene, închinată eroilor din Războiul de Reîntregire. De la Masa Tăcerii, „Cina cea de Taină” a românilor, grupul a străbătut la pas „Axa Brâncuși”, spre Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel, închinată, asemenea celorlalte opere din oraș ale marelui sculptor, eroilor neamului. Un detaliu urbanistic încă nerezolvat, acceptat însă de Brâncuși, este poziția căii ferate, care traversează și întrerupe continuitatea complexului. Coloana Infinită este acoperită de galbenul comandat de însuși autorul ei, iar în mod figurat gorjenii vor să-i înfigă în vârf „mărul de aur” din povești. Este, și va rămâne pentru eternitate, forma sublimată a stâlpului casei țărănești dintotdeauna. Un popas de neuitat a fost cel de la mănăstirea Tismana, cel mai vechi lăcaș al ortodoxiei din Muntenia. De numele Tismanei se leagă salvarea Tezaurului Național, ascuns într-o peșteră de lângă mănăstire, între anii 1944-1947. Pentru a nu mai repeta greșeala din 1916, când BNR, cu încuviințarea regelui Ferdinand, a trimis tezaurul la Moscova, guvernul Mareșalului Antonescu și guvernatorul Băncii Naționale au decis ascunderea a 245 de tone de aur pe teritoriul național, nu în străinătate. În mod tragic, transferul lingourilor la Tismana s-a făcut după arestarea mareșalului, în septembrie 1944, prin loialitatea și credința armatei și a funcționarilor băncii centrale. Turiștii de astăzi pot vizita grota respectivă și se pot minuna de inteligența arhitecților și constructorilor care au ascuns casetele cu lingouri folosind metoda regelui dac Decebal, adică lăsând un izvor să curgă „în mod natural” exact pe deasupra acelor casete. Nimeni nu bănuia că apa repede de munte ascunde aurul națiunii! Dacă ar fi fost găsit de sovietici, acest aur ar fi fost imediat confiscat ca pradă de război.

„Cine-a fost stăpân în Gorj”

Un alt atu important pentru Gorj este foclorul, și anume folclorul lăutăresc. Profesorul Viorel Gârbaciu, directorul Școlii Populare de Artă, este autorul unor lucrări valoroase privind fenomenul muzicii lăutărești, fiind totodată un adevărat mentor pentru ultimele tarafuri care cu greu își mai trag suflarea. Colaborator al etnografului Speranța Rădulescu (guru-ul formațiilor folclorice autentice din țară), Gârbaciu a scos pe piață un dublu CD conținând capodopere ale lăutarilor din Gorj, de la Gheorghe Dindiri, la Alită Pițigoi și Cristi Geagu, zis Cătăroi. Dacă, potrivit unui cunoscut cântec bătrânesc, stăpân pe Gorj, la începutul secolului al XX-lea, a fost „neica Dincă” (vrednicul moșier și om politic Dincă Schileru), tot din acele vremuri și până azi, și multe veacuri de acum încolo, „stăpânul” acestui județ atipic în concertul cultural și tradițional românesc, înainte de a fi „Dumnezeul sculpturii mondiale moderne”, a fost și rămâne Constantin Brâncuși. Grație măreției sale umbre, Gorjul ar putea arăta, începând de la anul, din luna martie, ca un veritabil măr de aur.

„Brâncuși este o legătură subliminală între români și restul lumii”

Captivați de operele brâncușiene, de rolul jucat de ele în spațiul socio-cultural al Gorjului și al României, oaspeții străini, de votul cărora va depinde obținerea Mărului de Aur, au oferit, cu destulă reținere generată de grija de a nu se antepunța față de votul final, câteva indicii încurajatoare. Astfel, **Andrei Shamrai** din Sankt Petersburg, jurnalist și oficial al FIJET, a remarcat „*varietatea extraordinară a culturii gorjene*” și „*meritul incontestabil al operelor lui Brâncuși de a fi înzestrate cu Mărul de Aur. România, în general, are un potențial turistic uriaș, un foarte dinamic ritm de dezvoltare a artei ospetiei. Încă sunteți fericiți că n-au năvălit milioanele de călători, dar nu veți scăpa de acest tribut pe care*

trebuie să-l plătiți celebrității culturale și frumuseții fără seamăn a peisajului și satelor tradiționale”. Recunoscând că cei mai mulți dintre americani nu știu aproape nimic despre România, **James William Thompson** – SUA (Director de Congrese FIJET) crede că vina este exclusiv a României, deoarece nu-și promovează valorile. „Americanii”, spune, „nu-și pot imagina diversitatea incredibilă a peisajului românesc, concentrarea spectaculoasă de obiective culturale și monumentale pe teritoriul acestei țări. Minunile naturii, ca și minunile creației brâncușiene, sunt puncte de atracție majore pentru care, dacă le-ar cunoaște, americanii ar traversa Oceanul fără să stea pe gânduri. Pe scurt, o țară care are multe de oferit, dar istoria, cum se spune, încă n-a fost dezvăluită”. Și dr. **Miroslav Navara** din Praga, presedintele FIJET Cehia, are câteva idei de notat: „Am vizitat România de multe ori, dar niciodată Gorjul. Sunt la fel de încântat de proiectul privind operele lui Brâncuși. Acestea trebuie să reprezinte un brand al județului și al României, și cred că merită să zbori peste două oceane, nu peste unul, ca să le admiri. În ciuda lipsei de autostrăzi, zona este minunată și merită din plin Mărul de Aur. Aveți votul meu din toată inima”. Și pentru **Drago Bulc** din Slovenia, director executiv FIJET pentru Europa, frumusețile României sunt copleșitoare, dar, din păcate, necunoscute. După cinci vizite în țara noastră, vede în români poporul cel mai curat și nepoluat din Europa. „Vă rog”, spune pe un ton dramatic, „păstrați-vă identitatea națională! Aveți grijă cu turismul. Turismul poate fi frumos, dar și periculos; turiștii pot aduce o poluare apocaliptică a modului de viață românesc. De aceea, vă recomand să mergeți pas cu pas, încet, încet, alegeți turismul ecologic, turismul verde care nu e necesar să aducă mase de oameni în Carpați, ci grupuri educate, selectate de agenții prin oferta voastră inteligentă. Cum este acest proiect dedicat lui Brâncuși. Pornind de exemplul lui universal, de ce nu organizați o tabără internațională de sculptură în acest județ, unde să vină sute de artiști de pe tot globul? Cine, dintre cei care se consideră

sculptori pe mapamond, n-ar veni pe cheltuială proprie să lucreze într-o poieniță din Țara lui Brâncuși? De ce nu faceți din acest avantaj, al existenței operelor marelui artist în orașul vostru, un atu universal? Numai așa veți avea un viitor strălucit". Impresionat de oameni și de peisaje, Dr. **Antonio Bonelli**, presedintele FIJET Italia, s-a îndrăgostit de Gorj, după ce, cu o altă ocazie, a pățit același lucru în Bucovina. Călător pe tot globul, crede că România este o „grădină generoasă” care-și așteaptă „pețitorii” din toate zărilor. *„România este deja o poveste universală, iar Brâncuși este o legătură subliminală între români și restul lumii*". Cel mai important oficial prezent la excursia din Gorj a fost **Plamen Starev** din Sofia, secretar general FIJET Bulgaria și președintele Comisiei Internaționale „Mărul de Aur”. Impresionat de „Axa Brâncuși”, de fiecare sculptură în parte, el ar da un sfat autorităților din Târgu Jiu, care încearcă să construiască un pasaj peste calea ferată din vecinătatea Coloanei Infinite: *„Lăsați calea ferată așa cum a fost pe timpul lui Brâncuși! Mie îmi place să văd trenul trecând printre biserică și Coloană. Face parte din peisaj. Trenul este frumos, marele artist l-a acceptat ca parte a <axei> operelor sale. În privința proiectului Mărul de Aur, am următoarele de spus: **propunerea voastră are toate șansele să fie câștigătoare**”*.

Ion Longin Popescu

Fotografii de Claudia Albă